

ماهیت و شاخصه‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران

نویسنده:

عباسی عظیمی شوشتری

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

تهران - بهار ۱۳۹۹

سرشناسه	:	عظیمی شوشتری، عباسعلی، ۱۳۴۳- Azimi Shoushtar, Abbas Ali
عنوان و نام پدیدآور	:	ماهیت و شاخصه‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران / نویسنده عباسعلی عظیمی شوشتری
مشخصات نشر	:	تهران: دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	ص. ۲۴۷
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۶۸۸۵۴۸-۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	پیشرفت -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	:	Progress-- Religious aspects-- Islam
موضوع	:	توسعه پایدار -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	:	Sustainable development -- Religious aspects -- Islam
موضوع	:	توسعه پایدار -- ایران
موضوع	:	Sustainable development -- Iran
موضوع	:	رشد اقتصادی -- ایران
موضوع	:	Economic development -- Iran
شناسه افزوده	:	دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی
رده بندی کنگره	:	BP۲۳۰/۲
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۴۸۳۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۳۰

ماهیت و شاخصه‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران

نویسندگان: عباسعلی عظیمی شوشتری

ویراستار ادبی: اعظم اصلی، معصومه اشتری ماهنی

ناظر ویراستار: مرتضی چشمه‌نور

صفحه‌آرا: علی مهدی زاده

طراح جلد: زهرا مهدوی

نوبت چاپ: اول- بهار ۱۳۹۹

ناشر: انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه -

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۸۵-۴۸-۵

قیمت: ۸۵۰۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

نشانی انتشارات: تهران، ضلع شمالی بزرگراه شهید بابایی، بعد از اتوبان هنگام،

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی

تلفن ۲۲۹۷۰۳۴۳ نشانی اینترنتی: www.ndu.ac.ir

سخن ناشر

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی به عنوان سازوکاری علمی و سازمانی در توسعه ادبیات راهبردی و آموزش مدیران عالی کشور در حوزه مسائل راهبردی، دفاعی و امنیتی، با بهره گیری از بنیان‌ها و نظریه‌های بومی، درصدد تدوین راهبردهای تعالی بخش به منظور تحقق اهداف منبعث از رسالت و مأموریت علمی خویش است.

این دانشگاه و پژوهشگاه از مراکز علمی کلیدی و حساس در عرصه مسائل راهبردی است که از بدو تشکیل و راه اندازی آن پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی در صحنه آموزش مسائل دفاعی-امنیتی به منظور کادرسازی متناسب با اهداف مقدس جمهوری اسلامی در سطوح مدیران عالی کشوری و لشکری پیش قدم بوده و وظیفه خطیر خود در جهت آموزش فرماندهان و مدیران عالی رتبه کشور را سرلوحه تمامی برنامه‌ها قرار داده است.

این امر هنگامی مهم تر می نماید که یکی پژوهشی و عمیق به پیرامون کشور، منطقه و جهان داشته باشیم؛ چراکه با ظهور تهدیدات نوین در عرصه بین الملل، لزوم داشتن چنین قانونی برای به هنگام نگاه داشتن مدیران عالی و فرماندهان نظامی کاملاً ملموس خواهد بود. از سوی دیگر ایده ایجاد تمدنی بزرگ موجب می شود تا این تلاش و تعهد موجب توسعه همکاری‌ها و ترغیب سازمان‌هایی گردد که برای پیروی از این اهداف متعالی و ایجاد تحول در برنامه‌ها و فعالیت‌ها تولید و توزیع ادبیات راهبردی را یاری نمایند.

با نگرش به این رویکرد و اهمیت موضوع، لزوم تولید و توزیع ادبیات راهبردی در دانشگاه و پژوهشگاه که ماحصل تلاش اساتید و فرهیختگان متخصص در علوم راهبردی و دانش‌آموختگانی است که با نهایت تلاش و کوشش مدت زمان مفیدی از دوران زندگی خود را جهت فراگیری مفاهیم و اصول علوم راهبردی و تدوین رساله دکتری در دانشگاه و پژوهشگاه طی نموده‌اند، نمایان می گردد.

در این راستا مرکز انتشارات راهبردی دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی در سه حوزه مدیریت راهبردی، دفاع ملی و امنیت ملی با اهتمام به برنامه‌ها و در چارچوب اهداف و مفاهیم عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و تدابیر رهبر معظم انقلاب اسلامی و فرماندهی کل قوا حضرت امام خامنه‌ای مدظله العالی، سعی در انتقال مفاهیم و آموزه‌های خود به سطوح مختلف مدیران و ارکان جامعه داشته و در این بستر دست‌های پرتوانی که نیل به این اهداف را تسهیل می‌نمایند به گرمی می‌فشارد.

و ما توفیقنا اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَیْهِ تَوَكَّلْنَا وَ اِلَیْهِ نُنِیبُ
ان‌شگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

فهرست مطالب

مقدمه	۱۵
فصل اول: کلیات	۱۹
تعاریف و اصطلاحات	۲۱
۱. پیشرفت	۲۱
۲. توسعه	۲۲
۳. الگو	۲۳
۴. الگوی اسلامی ایرانی	۲۳
۵. ماهیت	۲۴
۶. شاخصه	۲۴
۷. حقوق اساسی	۲۵
۸. تاریخچه	۲۵
فصل دوم: الگوی توسعه در نامه توسعه ملل متحد	۶۱
مبانی فلسفی	۶۳
۱. مبانی هستی شناختی	۶۳
۲. مبانی معرفت‌شناسی	۶۴
۳. مبانی انسان‌شناختی	۶۶
ماهیت و شاخصه‌ها	۶۷
۱. الگوی توسعه پایدار	۶۷
۲. برنامه توسعه سازمان ملل متحد	۷۴
فصل سوم: ماهیت و شاخصه‌های الگوی پیشرفت در حقوق اسلام	۸۵
مبانی الگوی پیشرفت در اسلام	۸۷
۱. مبانی هستی‌شناسی	۸۷
۲. مبانی انسان‌شناسی اسلام	۹۱
اصول بنیادین و ویژگی‌های جامعه نمونه اسلامی	۹۹
۱. اصول بنیادین جامعه پیشرفته اسلامی	۹۹
۲. ویژگی‌های جامعه مطلوب اسلامی	۱۰۲
شاخصه‌های الگوی اسلامی پیشرفت	۱۲۳
۱. شاخصه‌های سیاسی	۱۲۳
۲. شاخصه‌های اقتصادی الگوی اسلامی پیشرفت	۱۳۸

۱۶۱	۳. شاخصه‌های اجتماعی الگوی پیشرفت در اسلام
۱۷۴	۴. شاخص‌های زیست‌محیطی

فصل چهارم: مبانی و اصول الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ... ۱۸۱

۱۸۳	مبانی
-----	-------

۱۸۳	۱. مبانی هستی‌شناختی
-----	----------------------

۱۸۵	۲. مبانی معرفت‌شناختی
-----	-----------------------

۱۸۸	۳. مبانی انسان‌شناختی
-----	-----------------------

۱۹۴	اصول الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت
-----	-----------------------------------

۱۹۴	۱. توحید
-----	----------

۱۹۶	۲. نبوت
-----	---------

۱۹۸	۳. معاد
-----	---------

۲۰۰	۴. عدل
-----	--------

۲۰۲	۵. امامت و ولایت
-----	------------------

فصل پنجم: شاخصه‌های جامعه مطلوب ، هدف الگوی اسلامی ایرانی ... ۲۰۵

۲۰۹	ویژگی‌های سیاسی:
-----	------------------

۲۰۹	۱. حاکمیت فرمانروایان صالح
-----	----------------------------

۲۱۲	۲. مشارکت مردم در همه امور
-----	----------------------------

۲۱۶	۳. آزادی‌های اساسی مردم در جامعه مطلوب
-----	--

۲۲۳	۴. عدالت در جامعه مطلوب نظام جمهوری اسلامی
-----	--

۲۲۵	۵. امنیت در جامعه مطلوب نظام حقوقی جمهوری اسلامی
-----	--

۲۲۷	ویژگی‌های اجتماعی
-----	-------------------

۲۲۷	۱. بالا بودن سرمایه اجتماعی
-----	-----------------------------

۲۲۸	۲. جایگاه زن در جامعه مطلوب جمهوری اسلامی
-----	---

۲۳۰	۳. رشد متناسب جمعیت
-----	---------------------

۲۳۱	۴. استقرار هنجارها و ارزش‌های الهی و فضایل اخلاقی
-----	---

۲۳۲	۵. بالا بودن سطح بهداشت عمومی
-----	-------------------------------

۲۳۳	ویژگی‌های اقتصادی
-----	-------------------

۲۳۳	۱. استقرار عدالت اقتصادی
-----	--------------------------

۲۳۴	۲. وسیله بودن اقتصاد
-----	----------------------

۲۳۵	۳. نقش متعادل دولت در اقتصاد
-----	------------------------------

۲۳۷	۴. رفاه اقتصادی
-----	-----------------

۲۳۸	۵. اقتصاد مستقل
-----	-----------------

۲۳۹	۶. مصرف به میزان نیاز
۲۳۹	۷. ثروت ملی بالا
۲۴۰	۸. دانش بنیان بودن اقتصاد
۲۴۲	۹. برخوردار از بهره‌وری و پرکت
۲۴۴	ویژگی‌های زیست محیطی
۲۴۷	فصل ششم: شاخصه‌های پیشرفت در الگوی اسلامی - ایرانی
۲۴۹	در حوزه سیاسی
۲۴۹	۱. حکمرانی مصلحانه
۲۷۱	۲. مردم‌سالاری دینی
۲۷۴	۳. حقوق آزادی‌های ملت
۲۷۶	۴. امنیت
۳۰۳	۵. عدالت
۳۱۲	ویژگی‌های اجتماعی
۳۱۲	۱. سرمایه اجتماعی
۳۳۴	۲. محوریت خانواده و اجتماع
۳۳۸	۳. جمعیت کیفی و متناسب
۳۴۵	۴. استقرار هنجارها و ارزش‌ها
۳۴۵	۵. سطح بهداشت عمومی
۳۴۷	۶. آموزش و پرورش
۳۵۰	ویژگی‌های اقتصادی
۳۵۰	۱. عدالت اقتصادی
۳۵۱	۲. نقش متعادل دولت در اقتصاد
۳۶۳	۳. افزایش ثروت ملی
۳۶۸	۴. استقلال اقتصادی
۳۷۶	۵. رشد پایدار اقتصادی
۳۸۴	۶. ارتقای سطح رفاه
۳۸۸	۷. دانش بنیان
۳۹۶	شاخص‌های زیست محیطی
۳۹۶	۱. مفهوم محیط زیست در قوانین
۳۹۷	۲. اصول حاکم بر تعامل با محیط زیست
۴۰۲	۳. شاخصه‌های زیست محیطی
۴۰۷	سخن پایانی